

Bruxelles, 12. veljače 2016.
(OR. en)

5685/1/16
REV 1

EDUC 15
SOC 44
EMPL 28
JEUN 12
ECOFIN 61

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika/Vijeće
Br. preth. dok.:	5544/16 EDUC 12 SOC 36 EMPL 26 JEUN 9 ECOFIN 45 + COR 1
Predmet:	Nacrt rezolucije Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o promicanju socioekonomskog razvoja i uključenosti u EU-u putem obrazovanja: doprinos obrazovanja i osposobljavanja europskom semestru 2016.

Odbor za obrazovanje tijekom nekoliko sastanaka pripremio je navedeni tekst s ciljem njegova usvajanja na sastanku Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport 24. veljače 2016.

Među svim delegacijama sada vlada opća suglasnost u pogledu teksta.

Stoga se Odbor stalnih predstavnika poziva da tekst proslijedi Vijeću na usvajanje i kasniju objavu u Službenom listu.

**Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća,
od 24. veljače 2016.**

**o promicanju socioekonomskog razvoja i uključivosti u EU-u putem obrazovanja:
doprinos obrazovanja i osposobljavanja europskom semestru 2016.**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE
SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

UZIMAJUĆI U OBZIR

- Godišnji pregled rasta za 2016. Europske komisije: Jačanje oporavka i poticanje konvergencije¹;
- Pregled obrazovanja i osposobljavanja (*Education and Training Monitor*) Europske komisije za 2015.²;
- Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) – Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja³;

¹ 14270/15.

² ISBN 978-92-79-50621-5.

³ SL C 417, 15.12.2015., str. 25–35.

Europa se suočava s višestrukim društvenim izazovima koji se javljaju istodobno.

Iako se gospodarstvo Europske unije u cjelini umjereno oporavlja, financijska i ekonomska kriza i dalje utječe na naša društva. Nastavlja se rast razlika među državama članicama i unutar njih, što dovodi do dugoročnih neravnoteža. U mnogim je zemljama nezaposlenost mladih ostala zabrinjavajuće visoka, a razine ostvarenog obrazovanja nedostatne.

Aktualna izbjeglička kriza izvor je znatnih izazova za naša društva i obrazovne sustave. Zajednička nam je dužnost stvoriti okružje u kojem se razvijaju talenti svih osoba, bez obzira na njihovu situaciju ili podrijetlo.

Našim društvima istodobno prijeti sve veća radikalizacija koja ponekad rezultira nasiljem i terorizmom. Zbog toga se dodatno ističe važna uloga koju obrazovanje i osposobljavanje imaju u promicanju uključenosti, aktivnoga građanstva i zajedničkih temeljnih vrijednosti, kako je navedeno u Pariškoj deklaraciji iz ožujka 2015.⁴

Navedeni ključni izazovi zajednički su svima i imaju važne implikacije za obrazovnu politiku. Kako bi se ostvario održiv gospodarski oporavak i smanjile razlike i neravnoteže, potreban je odgovor u kojem države članice djeluju zajedno s institucijama EU-a i u kombinaciji s drugim međunarodnim organizacijama, poput OECD-a, Vijeća Europe i UNESCO-a⁵.

⁴ Deklaracija o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja, Pariz, 17. ožujka 2015.

⁵ Posebno s UN-ovim ciljem održivog razvoja br. 4. posvećenim obrazovanju i cjeloživotnom učenju [Rezolucija UN-a 70/1 *Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030.*].

UVAŽAVAJU DA

Pružanjem relevantnih vještina, kompetencija i znanja pokreću se inovacije i rast te promiče osobno ispunjenje i dobrobit. Time se na najbolji način sprečava da pojedinci postanu nezaposleni, čime se ujedno smanjuje rizik od siromaštva i socijalne isključenosti.⁶

Nažalost, na prijelazu iz obrazovanja na tržište rada i dalje postoje znatni nedostaci u području vještina i neusklađenosti postojećih i traženih vještina, zbog čega bi europska gospodarstva mogao kočiti nedostatak odgovarajuće kvalificiranih radnika, što im zatim smanjuje potencijal za rast⁷. Međutim, jednako je negativna činjenica da se mnogi visokokvalificirani radnici mogu zateći na radnim mjestima na kojima njihovi talenti nisu iskorišteni, što bi im moglo ograničiti osobni potencijal za rast.⁸

Obrazovanje i osposobljavanje mogu znatno doprinijeti osiguravanju povezanog društva i tržišta rada koje dobro funkcionira. Obrazovanje i osposobljavanje trebali bi biti sredstva za ostvarenje jednakih uvjeta za sve te djelovati kao snažan pokretač socijalne i ekonomske uključenosti skupina u nepovoljnom položaju prihvaćanjem različitosti u svim njezinim oblicima. Slično tome, obrazovanje i osposobljavanje mogu imati ključnu ulogu u razvoju potencijala svakog pojedinca, poticanju sposobnosti kritičkog razmišljanja te pravednog i neovisnog prosuđivanja, posebno, ali ne isključivo, u kontekstu društvenih medija.

⁶ Godišnji pregled rasta za 2016. [14270/15, str. 8].

⁷ Navodno 39 % poduzeća ima poteškoće u pronalaženju osoblja s potrebnim vještinama – [Treće europsko istraživanje poduzeća (2013.), Eurofound].

⁸ Cedefopovo istraživanje o vještinama i radnim mjestima u Europi iz 2014.

Dok obrazovni sustavi u mnogim aspektima dobro funkcioniraju i znatno doprinose europskom potencijalu za rast te osiguravanju otvorenih i demokratskih društava, i dalje su prisutne znatne slabosti. Osobito zabrinjava znatan broj učenika koji ne uspiju dosegnuti minimalne standarde obrazovanja, što se vidi iz najnovijih podataka o stopama ranog napuštanja školovanja⁹ i razinama osnovnih vještina.¹⁰ Socioekonomski status, migrantsko podrijetlo i rod još su uvijek važni čimbenici obrazovnog postignuća¹¹, što ograničava emancipacijski učinak¹² koji bi obrazovanje i osposobljavanje trebali imati.

U SKLADU S NAVEDENIM DOSTAVLJAJU sljedeći doprinos iz područja obrazovanja i osposobljavanja za sastanak Europskog vijeća u ožujku 2016.:

1. Obrazovanje i osposobljavanje trebali bi biti ključna sastavnica sveobuhvatnog pristupa usmjerenog na poticanje socioekonomskog razvoja i uključivosti. To zahtijeva ciljne reforme obrazovnih sustava s ciljem unapređivanja njihove uspješnosti u pogledu ishoda učenja kao dio sveukupnih nastojanja potrebnih za ponovno otvaranje radnih mjesta i održivi razvoj. S obzirom na to da se time potiče rast te podupire i kratkoročan oporavak i dugoročan gospodarski rast, ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje trebalo bi postati prioritetom na regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a. To ne mora uvijek podrazumijevati povećanje proračuna, već može značiti bolje usmjeravanje troškova i osiguravanje pravih poticaja za podizanje razine kvalitete.

⁹ Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2015., 2. dio. U 2014. osobe koje su rano napustile školovanje u EU-u činile su 11,1 % stanovništva u dobi od 18 do 24 godine, što je više od cilja od 10 % iz strategije Europa 2020.

¹⁰ Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2015., stavak 1.1. Prema posljednjem OECD-ovu istraživanju PISA (2012.) udio nezadovoljavajućih rezultata u čitanju u EU-u iznosi 17,8 %, u matematici 22,1 %, a u prirodoslovlju 16,6 %, što je više od referentne vrijednosti od 15 % iz okvira ET 2020.

¹¹ Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2015., stavak 1.1.

¹² To jest osnaživanje pojedinaca kako bi prevladali ograničenja s kojima se možda suočavaju kao rezultat svojeg podrijetla ili socioekonomskog statusa.

2. Razvoj vještina, kompetencija i znanja u perspektivi cjeloživotnog učenja ključan je za tržište rada koje dobro funkcionira i na kojemu se talenti pojedinaca u potpunosti razvijaju. Treba pronaći načine da se mlade pripremi za promjenjive zahtjeve tržišta rada, istodobno kontinuirano modernizirajući i ažurirajući vještine osoba koje se već nalaze na tržištu rada. Rad na nedostacima u području vještina i neusklađenostima postojećih i traženih vještina trebalo bi smatrati prioritetom i u obrazovnom sektoru i u sektoru zapošljavanja. To, među ostalim, znači da treba staviti veći naglasak na razvoj transversalnih vještina¹³ te promicati učenje kroz rad, predviđanje budućih potreba za vještinama te partnerstva između obrazovnog sektora i poslovnog svijeta.

Razvoj vještina i kompetencija nipošto nije važan samo za tržište rada. U jednakoj je mjeri bitan za oblikovanje odgovornih građana sposobnih za aktivno sudjelovanje u društvu i demokratskom životu. Navedena dva cilja međusobno se nadopunjuju jer su vještine i kompetencije koje su potrebne u društvu umnogome jednako relevantne i na radnom mjestu.

3. Trebalo bi nastaviti sa strukturnim reformama s ciljem modernizacije naših gospodarstava kako bi se potaknuo razvoj vještina, kompetencija i znanja, čime bi se stimulirale inovativnost i produktivnost te promicala uključivost. U skladu s time, obrazovni sustavi trebali bi nastojati povećati svoj emancipacijski učinak, osiguravajući jednake uvjete za sve, bez obzira na socioekonomski status, migrantsko podrijetlo ili rod. To podrazumijeva otvaranje obrazovnih sustava kako bi se odgovorilo na sve veću različitost polaznika te povezivanje sa svim relevantnim dionicima.

¹³ Poput učenja kako učiti, rješavanja problema, poduzetničkih i digitalnih vještina, kreativnosti i kritičkog razmišljanja.

TE IZRAŽAVAJU SVOJU PREDANOST:

1. suradnji s ciljem promicanja socioekonomskog razvoja i uključenosti u EU-u putem obrazovanja, a posredstvom reformi, relevantnih politika i ciljanih ulaganja. Trebalo bi utvrditi koje su se politike pokazale uspješnim i diseminirati ih te na odgovarajući način poduprijeti njihovu provedbu u drugim zemljama koje ih žele iskoristiti kao uzor za razvoj sličnih politika ili reformi;
2. praćenju napretka u ostvarivanju naših zajedničkih ciljeva u području obrazovanja i osposobljavanja te razmjeni znanja i iskustava, posebno u okviru nedavno revidiranih prioritetnih područja i struktura okvira ET 2020.¹⁴ Pritom bi trebalo osigurati dosljednost s glavnim ciljevima strategije Europa 2020. i upravljačkim mehanizmima u okviru europskog semestra, u potpunosti poštujući supsidijarnost te autonomiju i pedagošku slobodu obrazovnih ustanova;
3. primjerenim ulaganjima u obrazovanje na svim razinama, uz istodobno poticanje podizanja razina obrazovanja koje se ostvaruju, utvrđivanja i smanjenja nedostataka u području vještina i neusklađenosti postojećih i traženih vještina te povećanja emancipacijskog učinka obrazovanja i osposobljavanja. S tim ciljem treba potpuno iskoristiti mogućnosti koje nude europski instrumenti poput europskih strukturnih i investicijskih fondova, Garancije za mlade, Europskog fonda za strateška ulaganja te programa Erasmus+;

¹⁴ Među ostalim putem dogovorenih konkretnih pitanja i novoosnovanih radnih skupina [vidi Zajedničko izvješće za 2015. usvojeno 23. studenoga 2015., SL C 417, 15.12.2015.].

4. osiguravanju da se učiteljima i nastavnicima inicijalnim obrazovanjem i trajnim stručnim usavršavanjem pruže odgovarajući, aktualni pedagoški alati i metode osmišljeni za unapređivanje razvoja vještina i kompetencija te stjecanja znanja. Otvaranje obrazovnih ustanova vanjskom svijetu trebalo bi biti sastavni dio tog pristupa na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja. Kako bi se to postiglo, trebalo bi potaknuti partnerstva na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u koja bi bili uključeni relevantni dionici poput socijalnih partnera i predstavnika sektora mladih, a čiji bi cilj bio rješavanje posebnih izazova;
5. aktivnom uključivanju mladih osoba koje zbog svojeg socioekonomskog statusa, migrantskog podrijetla ili roda imaju slabe izgleda u pogledu obrazovanja i zapošljavanja kako bi se osiguralo da nitko ne bude izostavljen. Trebalo bi povećati digitalnu i medijsku pismenost mladih, njihovu sposobnost kritičkog razmišljanja te socijalne vještine i građanske kompetencije. Učitelje i nastavnike te ravnatelje škola trebalo bi osposobiti za uočavanje ranih znakova odustajanja i upozoravanje na njih s ciljem povećanja ostvarene razine obrazovanja te sprečavanja ranog napuštanja školovanja, socijalne isključenosti i nasilne radikalizacije.

POZIVAJU KOMISIJU DA:

1. u kontekstu programa rada programa Erasmus+ za 2017. nastavi promicati sve inicijative kojima se odgovara na izazove opisane u ovoj Rezoluciji, u potpunosti iskorištavajući mogućnosti u sklopu postojećeg programa. Osim toga, preispitivanje višegodišnjeg financijskog okvira u sredini programskog razdoblja prilika je za razmatranje načina na koji se najučinkovitije može doprinijeti radu na navedenim izazovima putem različitih postojećih instrumenata EU-a, uključujući program Erasmus+;
2. ponovno potvrdi važnost obrazovanja i osposobljavanja u svim europskim inicijativama u području rasta, radnih mjesta i održivosti nakon 2020., uzimajući ujedno u obzir šire inicijative kao što su ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030. To je posebno važno u obrazovanju, području za koje je karakteristična dugoročna perspektiva.

3. prije sastanka Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport u svibnju 2016. predstavi predstojeći prijedlog novog programa vještina za Europu kao potporu država članicama, u kojemu bi se, među ostalim, mogli razmotriti načini poticanja razvoja vještina i stjecanja znanja u perspektivi cjeloživotnog učenja, obraćajući posebnu pozornost na sljedeća područja:
- a. povećanje razina obrazovanja koje se ostvaruju, uvažavajući činjenicu da se završetak više sekundarne razine obrazovanja ili njoj ekvivalentne razine uglavnom smatra minimalnim uvjetom za osiguravanje uspješnog prijelaza iz obrazovanja na tržište rada te dobivanja pristupa daljnjem učenju;
 - b. poboljšanje pružanja ključnih kompetencija neophodnih za cjeloživotno učenje, zapošljivost i aktivno sudjelovanje u društvu i demokratskom životu;
 - c. povećanje europskog kapaciteta za predviđanje budućih potreba za vještinama i rješavanje problema nedostataka u području vještina te neusklađenosti postojećih i traženih vještina, naglašavajući zajedničku odgovornost obrazovnog i poslovnog svijeta i nadovezujući se na inicijative iz obaju sektora;
 - d. promicanje veće transparentnosti i upotrebe dostupnih vještina i kvalifikacija mobilnih radnika i polaznika obrazovanja u EU-u;
 - e. obnovu procesa modernizacije visokog obrazovanja u Europi, što obuhvaća sljedeće:
 - povećanje kvalitete i relevantnosti u razvoju i provedbi kurikuluma
 - poticanje uloge visokih učilišta kao regionalnih inovatora
 - poboljšanje povezanosti obrazovnih i istraživačkih funkcija visokih učilišta
 - oblikovanje odgovora na utjecaj otvorenog i internetskog visokog obrazovanja
 - rad na građanskoj ulozi koju visoka učilišta imaju u odnosu sa zajednicom
 - osiguravanje da svatko s potencijalom za uspjeh u visokom obrazovanju ima mogućnost ostvariti taj uspjeh, bez obzira na okolnosti;

4. podupre države članice u jačanju uloge koju obrazovanje i osposobljavanje imaju u promicanju aktivnoga građanstva i temeljnih vrijednosti, u okviru daljnjeg djelovanja u odnosu na Parišku deklaraciju¹⁵. S obzirom na navedeno, osigura sinergiju i suradnju s Vijećem Europe u području demokratskog građanstva.
-

¹⁵ Deklaracija o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja, Pariz, 17. ožujka 2015.